

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Kunskapsskolan i Enköpings kommun

Kunskapsskolan i Sverige AB

info@kunskapsskolan.se

Dnr 44-2010:5122

2011-06-22

1 (3)

Tillsyn i den fristående grundskolan Kunskapsskolan i Enköping

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Av Skolverkets statistik för Kunskapsskolan i Enköping läsåret 2009/2010 framgår att det genomsnittliga meritvärdet uppgår till 226,9 och att andelen behöriga till nationellt program uppgår till 96,1 procent. Andelen elever som nått målen i samtliga ämnen är 86,4 procent. Alla elever ges därmed inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. Det genomsnittliga meritvärdet har under åren 2006-2009 legat på mellan 243,2 och 250,5. Eleverna ges personlig handledning varje vecka, för att följa upp att de dels når målen i samtliga ämnen och dels når egna högre uppsatta mål. Skolan har etablerat samverkan med kommunens gymnasieskola för att följa utvecklingen av de elever som lämnat Kunskapsskolan och få en gemensam bild av om man bedömt dessa elevers kunskaper likvärdigt.

Skolan saknar behöriga lärare i vissa ämnen och har ibland svårt att rekrytera behöriga lärare, men skolan har en planering för kompetensutveckling av lärarna till full behörighet.

Skolans elevdatasystem, där individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen är tänkta att föras, är inte fullt uppdaterat och kompletteras med lärarnas egna anteckningar. Det är därför svårt för eleverna att få en överblick över sina individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. De fullständiga skriftliga omdömena delas inte ut vid utvecklingssamtalen utan först vid terminsslut, vilket inte överensstämmer med bestämmelserna som gäller för individuella utvecklingsplaner.

Dnr 44-2010:5122
2011-06-22
2 (3)

Rektorn och lärarna organiserar, planerar och utvärderar verksamheten. Arbetet beskrivs utförligt i skolans kvalitetsredovisning och verksamhetsplan för varje år. Utifrån skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2009/2010 har man i verksamhetsplanen för läsåret 2010/2011 fokuserat på områdena personlig handledning av eleverna, elevernas loggböcker, resultatuppföljning och arbetsro.

Eleverna ges goda möjligheter till inflytande över utbildningens utformning genom personlig handledning varje vecka. Skolans plan mot kränkande behandling saknar en redogörelse av planerade åtgärder utifrån en aktuell kartläggning av skolans behov.

Kunskapsskolans arbetssätt innebär speciellt utformade lokaler med bland annat öppna arbetsytor. Vid samtal med elever, lärare och rektorn framkommer att skolan arbetat för att förbättra arbetsron avseende ljud och buller men att ljudnivåerna fortfarande upplevs som störande.

Skolinspektionens beslut:

Skolinspektionen har i tillsynen av Kunskapsskolan i Enköping identifierat följande brister:

- Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (9 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna)
- Skolans lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte författningarnas krav (1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet, 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Skolans betygskatalog och skriftliga bedömningar uppfyller inte författningarnas krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte förordningens krav (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet)

Dnr 44-2010:5122
2011-06-22
3 (3)

Skolinspektionen har i tillsynen av Kunskapsskolan i Enköping identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas:

- Rektorn bör se över rutiner och på en övergripande nivå följa upp elever som ges särskilt stöd.
- Skolan bör se över upplägget av skolans hemstudiedagar så att de är förenliga med de krav som ställs på utbildningen vid en fristående grundskola.
- Skolans arbetsmiljö bör ses över och utformas så att eleverna upplever studiero.

Huvudman har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 22 september 2011.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Kjell Gyllenswärd
Utredare

Kopia till
Enköpings kommun

Bilagor:
Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av Kunskapsskolan i Enköping

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Enköpings kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Kunskapsskolan i Enköping den 11 maj 2011.

Huvudmannen för Kunskapsskolan i Enköping får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Kunskapsskolan i Enköping, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Kunskapsskolan i Enköping granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten. Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Enköpings kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen bjuder regelbundet in de fristående skolorna till nätverksmöten för en dialog kring aktuella skolfrågor. De fristående skolorna erbjuds delta i den kommungemensamma skolenkäten. Kommunen bjuder även

in till annat samarbete, t ex projektet ELIS, där social- och skolförvaltningarna tillsammans arbetar kring elever med hög frånvaro.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av Kunskapsskolan i Enköping

Tabell 1. Antal elever på Kunskapsskolan i Enköping

Kunskapsskolan i Enköping	Antal elever
Fristående grundskola	380

Källa: Skolans egna uppgifter, maj 2011

Skolverket godkände Kunskapsskolan i Enköping som en fristående grundskola för årskurserna 5-9 genom beslut (Dnr 99:1043) den 29 november 1999. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Huvudman för skolan är Kunskapsskolan i Sverige AB med organisationsnummer 556566-1815.

Verksamheten vid Kunskapsskolan i Enköping startade läsåret 2001/2002 och omfattar årskurserna 6-9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94. Eftersom skolan inte bedriver verksamhet i årskurs 5 kommer Skolinspektionen i särskild ordning att återkalla tillståndet för årskurs 5.

Kunskapsskolan i Enköping tillämpar Kunskapsskolans pedagogiska upplägg som utgår från en individualiserad utbildning i tid och kravnivå. Det innebär bland annat att eleven systematiskt tränas i att ta eget ansvar och göra egen planering. Eleven kan anpassa sitt lärande till studier i olika takt och får stöd av personlig handledare varje vecka och har en loggbok för planerings- och reflektionsarbete.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 380 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Enköpings kommun, men skolan har även elever från Håbo kommun.

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

Elevernas kunskapsresultat vid Kunskapsskolan i Enköping visar under läsåret 2009/2010 på en nedgång. Av Skolverkets statistik för läsåret 2009/2010 framgår att det genomsnittliga meritvärdet uppgår till 226,9 och att andelen behöriga till nationellt program uppgår till 96,1 procent. Andelen elever som nått målen i samtliga ämnen är 86,4 procent. Det genomsnittliga meritvärdet har under åren 2006-2009 legat på mellan 243,2 och 250,5. Nedgången för läsåret 2009/2010 förklaras av rektorn med en stor elevgrupp i den årskursen, flera handledarbyten för eleverna och en stor andel elever i behov av särskilt stöd.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolans lärare har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolan saknar behöriga lärare i vissa ämnen och har ibland svårt att rekrytera behöriga lärare, men har en plan för kompetensutveckling av lärarna till full behörighet. Behöriga lärare saknas för närvarande i tyska, biologi, musik, hem- och konsumentkunskap samt i slöjd. En vecka varje läsår får årskurs 7-9 fördjupad undervisning vid Kunskapsskolans kursgård i Falun i ämnena hem- och konsumentkunskap, bild, kemi och slöjd. Kursgården saknar för närvarande behöriga lärare i slöjd.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte författningarnas krav

Författningsstöd:

1 a kap. 8 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättar lärarna individuella utvecklingsplaner för alla elever. Skriftliga omdömen förs delvis in i skolans elevdatasystem, där eleverna kan logga in när de önskar. Elevdatasystemet är dock inte fullt uppdaterat och lärarna för också egna anteckningar. Det är därför svårt att vid utvecklingssamtalet få en överblick av innehållet i varje elevs individuella utvecklingsplan med skriftliga omdömen. De fullständiga skriftliga omdömena delas inte ut vid utvecklingssamtalen utan först vid terminsslut, vilket strider mot grundskoleförordningen.

I den framåtsyftande delen av de individuella utvecklingsplanerna går det inte alltid att utläsa vad skolan ska göra för att eleverna ska ha framgång i skolarbetet och utvecklas så långt som möjligt mot målen i alla ämnen. I flera planer som Skolinspektionen tagit del av tycks en stor del av ansvaret ligga på eleven. Där finns exempelvis formuleringar som "jobba i jämn takt", "skriva tydliga veckomål" och "lägg mer tid i mattezonen". Planerna saknar därmed kopplingar till de nationella målen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn bör se över rutiner och på en övergripande nivå följa upp elever som ges särskilt stöd.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Rektorn bör som ett viktigt led i skolans kvalitetsarbete säkerställa att de stödinsatser som ges till elever i behov av särskilt stöd leder till avsedda effekter. Intervjuer med rektorn och lärarna visar att skolan har former för att utvärdera det särskilda stödet på individnivå framförallt inriktat på stöd i matematik, svenska och engelska. Rektorn bör säkerställa att skolan på en övergripande nivå utvärderar och analyserar det särskilda stöd som ges i alla ämnen, för att kunna fördela resurserna på bästa sätt. Rektorn har inte en samlad bild av det särskilda stödet och vilka elever som har åtgärdsprogram.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolan bör se över upplägget av skolans hemstudiedagar så att de är förenliga med de krav som ställs på utbildningen vid en fristående grundskola.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, Mål och riktlinjer

Kursplaner

Motivering:

Skolan har ca 6 dagar per läsår som man benämner hemstudiedagar för eleverna. Enligt rektorn "ska de ha fått tydliga instruktioner men inte tillgång till lärare". Skolan bör organisera hemstudiedagarna så att eleverna har tillgång till lärare och att de till innehåll och upplägg är förenliga med skollagen och så att eleverna får sin garanterade undervisningstid.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans årliga plan mot kränkande behandling uppfyller inte skollagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av skolans årliga plan mot kränkande behandling, som arbetats fram tillsammans med elevrådet, kuratorn och specialläraren. Planen saknar konkreta åtgärder grundade på en aktuell kartläggning. Ett av målen i planen är att "Inom loppet av ett år ska andelen elever som i enkäten uppgett att de under innevarande termin utsatts för upprepade kränkningar eller trakasserier (mobbing) minska från 3 procent (ca 12 elever) till högst 2 procent (8 elever)". Planen behöver tydligare ange hur man ska förebygga och förhindra att någon elev utsätts för kränkande behandling.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolans arbetsmiljö bör ses över och utformas så att eleverna upplever studiero.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § 1985 års skollag

Motivering:

Kunskapsskolans koncept innebär speciellt utformade lokaler med bland annat öppna arbetsytor, mindre studierum samt "tysta rum". Enkäter som genomförts på skolan, har visat att eleverna upplever bristande studiero. Vid samtal med elever, lärare och rektorn framkommer också beskrivningar av bristande studiero och att eleverna distraheras av sina kamrater, men att skolan arbetat för att förbättra arbetsron avseende ljud och buller. Arbetet har gett resultat och situationen har blivit bättre men upplevs fortfarande som besvärande.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolans betygskatalog och skriftliga bedömningar uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolan har rutiner för att föra betygskatalog, men den betygskatalog som Skolinspektionen tagit del av saknar uppgift om skol-id, lärares signatur för vissa ämnen och datum för lärarnas signatur. Dessutom framgår inte vilken av de två idrottslärarna som satt betyg för respektive elev i idrott. Skolinspektionen har också tagit del av slutbetyg för en elev i årskurs 9 som inte nått målen i alla ämnen och där det saknas skriftlig bedömning, vilket tyder på bristande rutiner.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor och viss enskild verksamhet inom skolområdet jämfört med 5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte förordningens krav. De åtgärder som nämns är ofta allmänt hållna och är inte kopplade till att nå målen i alla ämnen, t.ex. kan det stå "uppgifterna ska anpassas" och "förkortad skoldag". Det är inte heller klart när och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Elever i årskurs 9 som inte uppnått målen i alla ämnen, har inte fått åtgärdsprogram som omfattar alla dessa ämnen.
